

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Kırmızı et sektörünün ve yetiştiricilerinin sorunları, çözüm yolları et ithalatının serbest bırakılmasının ülkemiz hayvancılık sektörüne ve milli ekonomimize verdiği zararların belirlenmesi, et sektöründeki eksikliklerin belirlenmesi, giderilmesi, sektörün geliştirilmesi için ulusal düzeyde koordinasyonun sağlanması, destekleme yollarının araştırılması, idari ve kurumsal yasal düzenlemelerin yapılması, amacıyla Anayasa'nın 98. ve İçtüzüğü'nün 104. ve 105. maddeleri gereğince ekte yer alan gerekçeye istinaden bir Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz.

1. ŞEVKET KÖSE - ADIYAMAN
2. YAŞAR AĞYÜZ - GAZİANTEP
3. RAMAZAN KERİM ÖZKAN - BURDUR
4. ATİLA EMEK - ANTALYA
5. DURDU ÖZBOLAT - KAHRAMANMARAŞ
6. MEVLÜT COŞKUNER - ISPARTA
7. AHMET KÜÇÜK - ÇANAKKALE
8. HULUSİ GÜVEL - ADANA
9. MEHMET ALİ ÖZPOLAT - İSTANBUL
10. MUHAMMET RIZA YALÇINKAYA - BARTIN
11. RASİM ÇAKIR - EDİRNE
12. AKİF EKİCİ - GAZİANTEP
13. ALİ KOÇAL - ZONGULDAK
14. ABDULLAH ÖZER - BURSA
15. HÜSEYİN ÜNSAL - AMASYA
16. BİRGİN KELEŞ - İSTANBUL
17. RAHMİ GÜNER - ORDU
18. SACİD YILDIZ - İSTANBUL
19. YAŞAR TÜZÜN - BİLECİK
20. ŞAHİN MENGÜ - MANİSA
21. ENSAR ÖĞÜT - ARDAHAN

GEREKÇE

Kırmızı et yüksek biyolojik değere sahip olan iyi bir protein kaynağıdır. Ülkemiz coğrafi özellikleriyle her türlü hayvansal üretim açısından uygun ortam ve önemli bir potansiyele sahiptir. Ancak ülke nüfusu 1991'den bu yana %27.5 artarken Hayvan Varlığı % 36.2 azalmıştır. Bu süreçte sadece koyun varlığındaki azalmanın ülkeye maliyeti 5 Milyar Dolardır.

Ülkemizde istihdam sıkıntısı önemli oranda karşılamasına karşın Hayvancılık, halen sektörleşmemiştir. İşletmelerin sadece %2.4'ünde hayvancılık tek faaliyet alanı olarak sürdürülmektedir. Ayrıca hayvancılıkla uğraşan işletmelerde hayvan sayısı düşüktür. Ülkemizdeki işletmelerin % 78'inde 1-4 baş hayvan bulunurken, hayvan sayısı 300 başı aşan işletme sayısı sadece % 1.5'tur. Büyük ve küçükbaş hayvanlar, et, süt başta olmak üzere sakatat deri ve yünlerinden yararlanılması dolayısıyla ülkeye en fazla katma değeri sağlarlar. Hayvancılıkla birlikte tarım sektörü GSYİH içerisinde yaklaşık % 10'luk bir paya sahipken, tarımsal üretim içinde hayvancılığın payı %20 civarındadır. Oysa bu oran AB ülkelerinde % 60-75 civarındadır.

Kırmızı et sektörünün önündeki en önemli engeller ürün maliyetinin yüksekliği ve kayıt dışı üretimdir. Ham madde yetersizliği, besi ırkı ıslah çalışmalarının yapılmaması, hayvan hastalıklarının tüketiciyi olumsuz yönde etkilemesi, yem bitkilerindeki büyük artışlar, yetersiz denetim, haksız rekabet, bürokratik, ticari engeller ve desteklemelerin çok yetersiz kalması ve günü birlik olmasıdır.

Türkiye'nin Doğu ve Güneydoğu Anadolu bölgeleri hayvancılık için çok uygun bölgelerdir. Bu bölgelerde ekstansif hayvancılık yapılması nedeniyle besicilik daha uygundur. neredeyse sıfır maliyetle üretim yapmak mümkündür.

Ancak özellikle son yıllarda terör başta olmak üzere pek çok nedenle kırsal kesimde yaşayan ve hayvancılıkla uğraşan nüfusun sektörden uzaklaşmak zorunda kalması, Türkiye'nin hayvan varlığında önemli azalmaya neden olmuştur

Diğer yandan, et ve süt sanayinin neredeyse tamamı batıdadır. Doğu ve Güneydoğu bölgelerinde hayvancılık ve hayvancılığa dayalı sanayi birlikte ele alınmalı, desteklemeler buna göre yapılmalıdır. Hayvancılık, tarımda istihdam fazlası nüfusun düşük maliyetle istihdam edilebileceği, katma değeri yüksek olan faaliyet alanıdır. Üretim ve sanayinin bölge için birlikte değerlendirilmesi, iç göç sorununa ve bölge kalkınmasına tartışılmaz katkı sağlayacaktır.

Kırmızı etteki fiyat artışı son yıllarda enflasyon oranlarını geçmiştir. 6 yılda dana eti % 141.5 oranında zamlanırken, koyun etindeki zam oranı % 150'yi bulmuştur.

Kırmızı et sektörünün önündeki engeller ürün maliyetinin yüksekliği ve kayıt dışı üretim, ham madde yetersizliği, besi ırkı ıslah çalışmalarının azlığı, hayvan hastalıklarının tüketiciyi olumsuz yönde etkilemesi, yem bitkilerinde son yıllardaki artışlar, yetersiz denetim, haksız rekabet, desteklemelerin yetersizliği ve çözüm getiren değil, günü kurtarmak adına yapılmış olmasıdır.

Et fiyatlarındaki artışın temel nedeni yıllarca uygulanan yanlış hayvancılık politikaları sonucunda hayvan sayılarının aşırı düşmesi ve yetiştiricilerin hayvancılıktan uzaklaşmasıdır. Ancak önlem olarak et ithalatının serbest bırakılması ülke hayvancılığı için son derece yanlıştır. Bu uygulama sektöre ait pek çok işletmenin sonu olacağı gibi halk sağlığı açısından da bir çok riski beraberinde getirecektir. Zira AB ülkelerindeki bu etler kalitesiz ve insan gıdası olamayacak niteliktedir. Bu ithalatın yapılması ülkemiz açısından son derece zararlı sonuçlara yol açacaktır.

